

ಮಕ್ಕಳ ನಾಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಲಿ 'ಹಸಿರು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್'

ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನೀಡುವ 'ಗ್ಯಾರಂಟಿ'ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಖಾತರಿ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಲೀ ಮತದಾರರಿಗಾಗಲೀ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ತೋರಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆ.

ಬಿಸಿಲಿನ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ತೆಂಗು ಕಂಗುಗಳು ಬಾಡುವುದನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಕಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ, ಅಧಿಕ ಉಷ್ಣಾಂಶದಿಂದ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡಿನ ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳು ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಯೊಂದು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸುರಗಿ, ಉಪ್ಪಗ, ಮುರುಗಲಿನಂಥ ಮರಗಳ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ತಾಪಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದೊಳಗೇ ಏದುಸಿರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಾಡಿನೊಳಗೆ ಉಸಿರುಗಟ್ಟದಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಮರಗಳ ಉಷ್ಣ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೆಲವರಿಗಷ್ಟೇ ಆತಂಕದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲರಿಗಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳು ನೀಡಿದ್ದ 'ಗ್ಯಾರಂಟಿ'ಯ ಭರವಸೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆಂದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, 'ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ'ಯ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನೀಡುವ 'ಗ್ಯಾರಂಟಿ'ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಖಾತರಿ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಲೀ ಮತದಾರರಿಗಾಗಲೀ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ತೋರಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆ.

ಈ ಹೊತ್ತಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮಳೆಗಾಲದ ಆಗಮನದ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಧಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಸಹನೀಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ; ಅಂಕೆಗೆ ಸಿಗದ ಜ್ವರದಂತೆ ಬಿಸಿಲು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಿಗೂ ನಿಲುಕದ ತುಂಟನಂತೆ ಮಳೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾವೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ - ಏರ್ ಕೂಲ್, ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಭೂಮಂಡಲದ ಜ್ವರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ಆತಂಕ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ? ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಧಗೆಗೆ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗುವ ನಾವು, ಆ ಧಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಯಾಕೆ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ?

ಈ ಬಾರಿಯ ಬೇಸಗೆಯ ಧಗೆಯ ನಡುವೆಯೂ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೊರೊನಾ ತೀವ್ರತೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದ ಬಾಕಿ ಚಿಕ್ಕಾ ಮಾಡುವಂತೆ ಊರು ಸುತ್ತುವ ಉತ್ತಾಹ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಿದೆ. ಈ ಉತ್ತಾಹದ ಪರಿಣಾಮ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಜನಸಂದಣಿ. ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಧನ್ಯತಾಭಾವ-ಪುಳಕ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದವರು, ಗುಂಡಿಗಳ ರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಕಾಣುವ ಕರಾವಳಿ, ಬೇಸಗೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಏನು ಪರಿಹಾರ? ಇದು ಯೋಚಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸಮಯ.

ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದು ನಾಗರಿಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲೇ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೈತಿಕತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೈತಿಕತೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಏನನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಮುಖ್ಯ.

ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಕೆಯಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಲ್ಲವು. ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಳಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರುಗಳ ಮೈತೊಳೆಯುವ, ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ದುಂದು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಮಿತಬಳಕೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ, ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುವ ನಿಧಿಯೂ ಹೌದು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿನಂತೆ 'ಹಸಿರು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್' ಉಳಿಸಬೇಕು. ನಿಧಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸದ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ನಾಳೆಗಳಿಗೆ ಇಂದೇ ಚಪ್ಪಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.

ಈಶ್ವರ್